

DESCOBRIM CASSÀ

GREC > GRUP DE RECERCA I ESTUDIS CASSANENCS

NOVEMBRE 2025 **27** COORDINACIÓ: DOLORS RUBIROLA I SITJAS

Envelat del Centre Recreatiu a la plaça de la Coma. Pintura de Joaquim Almeda d'inicis dels anys 60 del segle XX.

Balls i festes a Cassà

A Cassà, poble de gran tradició musical amb cantaires i orquestres, hi va haver durant més de vuitanta anys del segle XX una sala de ball que està present en el record de tots els cassanencs, la Sala Galà, reconvertida finalment en la discoteca Sir Thoma's, i actualment espai transformat en Centre Cultural amb el mateix nom. Però abans d'ella, i paral·lelament al seu funcionament, la gent ballava i es divertia als envelats de les Festes Majors de la vila i dels veïnats, a la Fira de Santa Tecla, per Carnaval, per la festa de les Modistilles i a la festa dels Quintos. I aprenien a ballar en les societats de ball vinculades a algun dels casinos existents, sobretot durant el primer terç del segle. Les referències que en tenim des de l'últim quart del segle

XIX fins a la irrupció de les discoteques, d'on es ballava, quina música s'hi escoltava, qui tocava,... són analitzades en aquesta publicació.

He de donar les gràcies als membres del GREC que han col·laborat en la redacció d'aquest butlletí: Ció Abellí, Joaquim Cadanet, Joan Carles Codolà i Xavier Romero i a les nombroses persones dels veïnats que han intentat fer un esforç de memòria per recordar detalls d'aquelles llunyanes festes majors.

I al festival Càntut per admetre dins el seu programa d'enguany poder-ne fer la presentació.

Dolors Rubirola i Sitjas

La Sala Galà, la sala de ball per excel·lència

SALA GALÀ (1911-1969)
SIR THOMA'S (1970-1993)

Aquesta història comença quan Narcís Abellí i Dalmau (1868/69 - 1947), flequer de Cassà de la Selva (de can Galà i germà del meu besavi Pere Abellí i Dalmau), adquireix el solar número 25 del carrer de la Mel i els números 5 i 7 del carrer Soleiador (actual del Molí) amb la intenció d'edificar-hi una sala de ball. Va encarregar el projecte a Isidre Bosch Bataller (1875-1960). La construcció va finalitzar el 1911, executada pel mestre d'obres Josep Negre Casas.

Deduïm que Narcís Abellí va decidir crear la sala al desaparèixer una societat de ball, La Perla Cassanense, creada per una associació de flequers el 1899.

El propietari va llogar l'explotació del negoci a un músic cassanenc, Francisco Gruart Xiberta, que se'n va fer càrrec fins que es va fer gran i va voler traspasar el negoci. En Tomàs Grau Balmaña, el meu avi, que havia sigut trompetista de La Selvatana i representant de l'orquestra juntament amb Pere Arpa, es va interessar per adquirir negoci i sala. Per això, el 1962 va visitar Secundina Abellí Bota, hereva de Narcís Abellí, a Calldetenes. Narcís no havia tingut fills amb la seva esposa i Secundina va néixer de la relació amb una minyona. A diferència de molts, Narcís la va reconèixer com a filla i li va procurar

benestar lluny de Cassà. La compravenda es va escripturar el 23 de gener de 1963, i el primer ball amb el nou propietari va ser el dia de Pasqua. El ball començava a les cinc de la tarda del diumenge. En aquells anys la música havia sofert un gran canvi, sobretot amb la irrupció del Rock-and-roll i els grups pop britànics, i arreu sorgien nous grups musicals. Encara es ballaven lents en parella però es començava a ballar de manera individual. La primera part la tocava una orquestrina i la segona artistes més coneguts.

En Tomàs contractava els grups de més renom a mitges amb en Joan Planas i així van desfilars per la sala, entre altres, Los Sirex, Hermanos Calatrava,

Tony Ronald, Rudy Ventura, Dyango, Luis Aguilé, Rote Salamander, Los Tres Sudamericanos, Lone Star, Mustangs, Moncho, Setson i Blas, Jorge Sepúlveda i el dos de febrer de 1967 hi va debutar el grup cassanenc Estels Blaus. No cal dir que a les 10 del vespre ja tothom podia ser a casa. La majoria del públic era del poble o dels veïnats i l'ambient transcorria amb força ordre.

L'aspecte del local no va canviar fins al 1969, quan es va convertir en discoteca i es va abaixar el sostre a nivell de la "camarilla", la galeria que envoltava la sala i que ja no era utilitzada. Es va afegir també una barra de bar que l'avi llogava a una família del poble.

Ciò Abellí i Grau

Anar a l'envelat

La Festa Major de Cassà de la Selva se celebra abans de l'estiu, coincidint amb la festa de la Santa Espina a la setmana del Corpus. És així des de l'any 1858 en què un acord municipal va traslladar-la a aquestes dates definitivament.

Les primeres notícies de muntar envelat per celebrar la Festa Major les trobem l'any 1890 en què la societat de ball Juventud Cassanense demana permís per instal·lar-lo al passeig Vilaret i el 1906 en què ho fa l'entitat la Juventud Progresiva Cassanense. En la correspondència entre les entitats recreatives i l'Ajuntament dels primers anys del segle XX i en els programes de la Festa Major dels anys 1926, 1928 i 1932 trobem que són aquestes societats de la població, que representen diferents estatus socials, qui organitzen activitats per als seus públics.

- El Centro Unión Republicana -fundat el 1892- que programa els concerts i balls al seu saló-teatre de la plaça de la Coma, a més de sarsueles i variétés. L'any 1906 ja munta envelat a la plaça de la Coma.
- El Centro Económico -fundat el 1889- munta l'any 1928 un envelat al passeig Vilaret davant del seu casino (actualment Banc de Sabadell) per a la societat burgesa cassanenca.

Als anys trenta, organitzaven envelat el Centre Cassanenc, el Centre Republicà Federal (anteriorment Centro Económico), i el Centre Unió Republicana -el Centre Republicà-.

Als anys quaranta només se'n fa un, el del Círculo Recreativo -abans de la guerra, Centre Republicà-. En una entrevista de l'any 1945 a *Llumiguia* recordant la Festa de 1920, es diu que hi havia hagut dos envelats de forma cònica molt més elegants que els que havien muntat aquell any. A l'any 1954 la Unió Deportiva Cassà reivindica poder muntar el seu envelat. Des d'aquest moment i durant la dècada dels 60 es mantenen els dos envelats que organitzen les entitats UD Cassà -el futbol- i el Círculo Recreativo -el Centre- competint entre elles per veure qui aconseguia portar les millors orquestres: Selvatana, Principal de La Bisbal, Amoga, Meravella, Caravana, Principal de Cassà. Serà fins el 1970, últim any que el Centro va muntar l'envelat a la plaça de la Coma enganxat a la paret de l'edifici i on es deixarà de fer el ball vermut dels migdies de la Festa Major. A partir d'aquest moment i fins l'any 1982, l'envelat de la Festa Major l'organitza únicament la Unió Deportiva Cassà. Serà un envelat llogat a les empreses Crous i Barris de Salt, com s'havia llogat en altres ocasions als Dalmau de cal Noi Martí de Cassà o als Torres de la Bisbal. L'envelat del futbol va passar per diferents ubicacions: canto-

Envelat del Centro i ball de gegants i capgrossos d'una Festa Major dels anys 60.

nada carrer Raval/Catalunya -actualment pisos de les Sogues-, cal Limbo, pati de les Escoles, passeig del Ferrocarril i solar de la Isoladora. A partir de 1983 s'encarrega l'organització a la Comissió de Festes i l'Ajuntament, i la Festa agafa un altre caire, molt més modern i interclassista. L'any 1998 és la primera Festa Major sense envelat. Durant uns anys es faran els balls al Pavelló Polivalent, engalanat per a l'ocasió i serà el 2006 quan al seu exterior començaran els balls de les Barraques fins a l'actualitat. Paral·lelament es programaran balls per als "Carrosses" en diferents espais de la població, com els patis dels col·legis Aldric i La Salle o la plaça de la Coma.

Anècdotes

- En una entrevista de l'any 1955 a Joanquim Bou Llinàs de can Frigola d'Esclat parla de la gran nevada de l'any 1947 que es va produir el dia de la Festa i els músics es van quedar a dormir a can Frigola.

- Una dona es va trencar el peu anant a buscar el tren al baixador d'Esclat (Can Gurí) després de la Festa.

- La gent de vila es desplaçava amb el carrilet fins als baixadors d'Esclat prop de can Gurí i el de Llebrers, prop de can Maset.

- Ferdinand Barnés, que havia fet de músic a finals del segle XIX tocant el fiscorn a la cobla La Nova, explica a la revista *Horitzó* l'any 1934 els episodis viscuts en aquesta feina:

"A Cassà hi havia dues orquestres: La Vella i La Nova. Jo vaig ésser contractat després dels meus minsos estudis per fer de primer fiscorn. Hi havia dos músics individuals i sense solfa, l'un era cec i l'altre gairebé. Anaven a tocar a pagès, als veïnats de la vila, i fins i tot als carrers on de tant en tant s'hi organitzava alguna ballada. A Cassà se celebraven moltes festes anomenades obreries. Els pabordes, un de la vila i l'altre de pagès, contractaven l'orquestra per tot el dia, fent una feina molt feixuga. Quan s'havien de tocar les sardanes a la plaça de la Coma, l'arribada era corejada amb crits de ganduls i altres gentileses. Aquest treball ingrati i esgotador era pagat a catorze rals per músic."

- En Ramon Rabassedas, al seu llibre *Cassà 1945*, explica l'autorització, per part de l'alcalde, d'organitzar una verbena a petició d'en Ramon de cal Parigüelo, a la carretera Provincial, a finals de la dècada dels quaranta. Orquestra de debò, amb sardanes i ball fins a les dues de la matinada; tot ple de gom a gom. Dues vegades s'hagueren de separar les rotilanes per deixar pas a dos cotxes que venien de Girona.

- A la dècada dels cinquanta, la UD Cassà va reivindicar el dret de poder organitzar també envelat, i el permís els fou concedit. El primer any, la festa se celebrà al pati de Cal Noi Martí, al carrer Barraquetes, amb envelat i llotges incloses. Contractaren les millors orquestres i hi actuà el tenor Emili Vendrell.

Festes majors de

"es van perdre perquè 'lo' de p

Les Festes Majors dels veïnats van ser durant anys celebracions que reunien la població del veïnat i els vilatans de Cassà i de les poblacions properes a cada veïnat que s'hi acostaven a peu i en bicicleta, majoritàriament i perquè no, també amb el carrilet. És difícil saber des de quan es celebraven, probablement a principi del segle XX, però sí que sabem que van existir fins a la dècada dels anys 50 d'aquest segle. A partir dels anys 60 van anar desapareixent o van quedar reduïdes a una celebració eucarística en honor al sant o Mare de Déu corresponent. Les referències escrites dels anys 1956 i 1957 ens diuen que la festa d'Esclat ja està en decadència per l'elevat cost que suposava -ho pagaven els veïns- i que per la de Mont-roig de l'any 1955 ja no van contractar cap orquestra.

Es tractava de festes que duraven dos dies amb celebració de l'ofici de missa acompanyada per músics, ballada de sardanes i ball de tarda i ball de nit a l'envelat que es muntava en un indret determinat del veïnat. Eren envelats de canyes, per a les festes que s'esqueien a final d'estiu, o de roba, si ja eren en plena tardor o enmig de l'hivern, amb enpostissat a terra per poder ballar amb

comoditat de la població. Tampoc hi i avellanés. Pibernat P feien para Les cases degustave casa i en d'oferir un un rostir, b Ens referir Mosquera Al veïnat de setemb envelat de sobre can té record Els veïnats

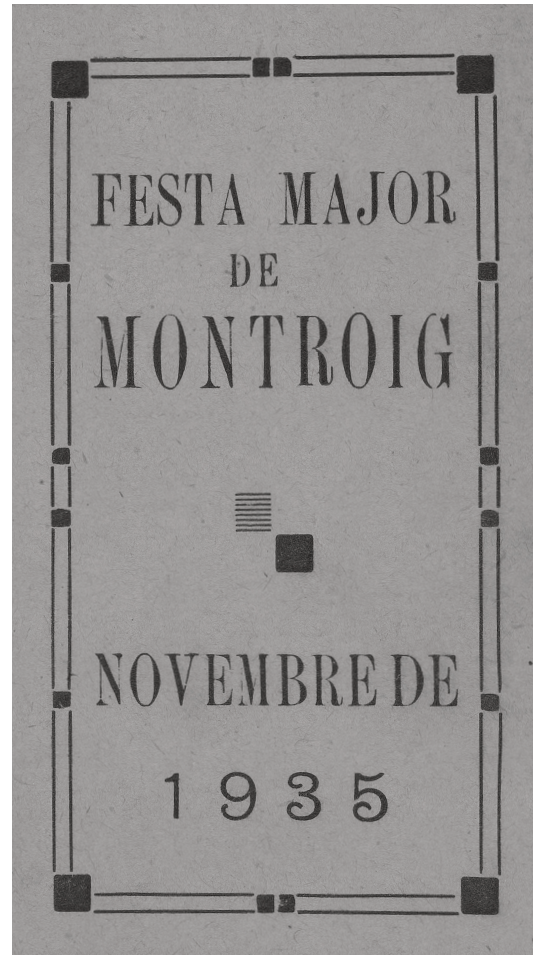
e veïnats "pagès feia antic, feia pudor"

Parada de menjar i beure a la Festa del Remei. S'hi pot veure, a l'esquerra, l'envelador, la Marieta Corominas, els avis de cal Tetei: Lola Puig i Josep Pibernat; al centre, en Josep Rovira i la seva dona, Rosita Pibernat Puig.

Darrere d'ells, l'envelat de canyes instal·lat l'any 1948 a la pineda del Mas Miquel.

Font: Carme Rovira Pibernat

ditat. Aquests balls eren amenitzats per les cobles-orquestres de població.

oc hi faltaven parades per vendre menjar: xurros, cacauets, sardanes o botifarres i pa amb tomata que preparaven la Rosa Puig i la seva mare de cal Tetei. Els cafeters de Cassà hi feien parada amb begudes.

Les dones de pagès convidaven a dinar els familiars forasters on feien tantes copioses menges que elaboraven les dones de la vila. En algun cas, també la cuinera que llogaven. Es tractava de fer arribar una bona imatge de la casa amb uns entrants, un guisat i un plat de llegums, tot ben amanit amb vi del celler.

Referim a les Festes Majors dels veïnats de Llebrers, Sangosta i Mosqueroles, Mont-roig i Esclat.

Al veïnat de **Llebrers**, se celebrava la festa a finals d'estiu, el 8 de novembre, festa de les marededeus trobades. Hi muntaven un envelat de canyes al paratge de la Creu al bosc de can Cresta i de can Fèlix (al costat de la corba de la carretera actual). Se'n va deixar d'organitzar fins l'any 1952.

Al veïnat de **Sangosta i Mosqueroles**, a ponent de la vila de

Cassà, celebren la festa el segon diumenge d'octubre en honor a la Mare de Déu del Remei, ermita enganxada a can Ros de Sangosta. S'hi celebrava: missa, sardanes i balls de tarda i nit a l'envelat, també de canyes, instal·lat en dues ubicacions diferents: primer, al costat del camí del Mas Miquel i més tard, a can Jep Xai, fins a l'any 1965.

Al veïnat de **Mont-roig**, la festa se celebra per Sant Martí, patró de Cassà, l'11 de novembre. Oficiaven la missa a l'església parroquial i les sardanes a la plaça de Sant Pere, i a la tarda i a la nit feien els balls a l'envelat de roba que muntaven a l'era de can Cabirol principalment, però també en altres llocs del veïnat. Va ser fins l'any 1955.

Al veïnat d'**Esclat** la Festa s'escau el 22 de gener per Sant Vicenç. Es feien dos o tres dies de festa al paratge de Vilabella. Els enveladors de cal Noi Martí de Cassà hi muntaven un envelat de roba. L'instal·laven entre la casa de Vilabella i can Gruart, encara avui recordat com el camp de l'envelat. Deien que era el mateix envelat de la Festa Major de Cassà. Aquesta festa es va celebrar fins l'any 1962.

La dècada dels seixanta del segle XX van plegar de celebrar-se les festes als veïnats i només es reunien els veïns per oír missa el dia de Sant Vicenç, a Esclat, i el diumenge de la festa del Remei. Passats els anys, entre vint i trenta, es van anar recuperant les festes de Sant Vicenç, del Remei i de Sant Martí en format reduït, d'un matí amb actes lúdics, missa i sardanes. La de Llebrers ja no s'ha tornat a celebrar.

Música i balls

L'evolució musical lúdico-festiva va molt lligada als corrents polítics, socials o econòmics de cada època. A partir de la Revolució de 1868, per exemple, les sardanes van ser un element actiu en el procés de transformació política i es van inscriure dins d'una significació clarament republicana, en contra dels pensaments carlins més conservadors, com a dansa opositora.

Abans d'aquests moviments, a mitjan segle XIX, el ball més popular era el contrapàs, que ballava tothom. Ara bé, el contrapàs més important era el que es ballava sortint de missa, però per ocupar les posicions clau i governar el ball s'havia de pagar diners o penyora i així poder triar parella. A partir de les guerres carlines, les classes populars començaren a fer burla del contrapàs, el dansaven de manera molt ràpida, tergiversant-ne la lletra i la idea originària de la simbologia de la passió de Crist. A Cassà de la Selva, segons explica Joan Amades al *Costumari Català*, per la festa de la Divina Pastora, en sortir d'ofici, ballaven el contrapàs a la plaça. El presidien el paborde, que ocupava el cap, i la pabordessa, que ocupava la cua; entre tots dos menaven i dirigien la dansa. La música d'aquest ball o d'altres danses populars de plaça era tocada per joglars i ministrils. Solia ser una cobla de tres quartans, precedent de les cobles modernes. Tenia tres músics: un de flabiol i tamborí, un de cornamusa o sac de gemecs, i un d'inxa (tarota, xeremia o gralla). També hi podia haver la participació d'altres instruments com la guitarra, el violí o la trompa. De fet, el ball era una de les poques eines d'esbarjo a l'abast de la gent humil. Curiosament, el mot "cobla" indicava qualsevol agrupació d'instruments, sinònim d'orquestra, si bé aquest nom passà més endavant a denominar les formacions amb instruments de plaça, per diferenciar-les de l'orquestra de ball

L'Orquestra Selvatana actuant a l'envelat del Centro l'any 1948. Hi podem veure: Pere Camps, Modest Puig, Delfí Sunyer i Alfons Marsol entre d'altres.

en sala.

L'any 1880 comença a Cassà la millor etapa de la indústria del suro i l'expansió urbana. El 1884 s'inaugura la Cooperativa de Consum La Protectora; el 1892, el Carrilet; i el 1896, el Centre d'Unió Republicana. És el 1880 que s'inicia la dècada del naixement de les cobles modernes. A Cassà es té coneixement de diverses cobles: La Vella i La Nova, que sembla ser que desaparegueren aviat; Els Llauners i Els Vinyets, que cap als anys noranta del segle XIX es fusionaren amb el nom de La Unió. L'any 1893 es formà una altra cobla amb el nom de Selvatana, que només durà una o dues temporades. La Selvatana actual es fundà el 1913 i debutà a l'Aplec del Remei d'aquell mateix any. Encara es té constància d'una altra cobla orquestra: L'Orfeó Cassanenc. El febrer del 1910, alguns membres de La Unió se separaren i fundaren una nova cobla: La Principal de Cassà. De ben segur, totes aquestes agrupacions animaven els nombrosos aplecs i festes dels veïnats cassanencs i la celebrada Festa Major, anomenada Festa Major de la Santa Espina, que s'esqueia el divendres abans de la Pasqua de Pentecosta, motiu

pel qual hom s'havia d'estar de menjar i beure. El 6 d'abril de 1858, l'Ajuntament, responent a les peticions populars, va decidir traslladar la Festa Major al diumenge de la Santíssima Trinitat. La prosperitat econòmica de la vila amb la indústria surera influí en la vida social del poble. Es crearen moltes entitats i associacions, i hi havia nombrosos actes culturals i festius. Aquesta bonança econòmica va fer arribar bons músics a la vila, que s'incorporaren a les cobles -orquestrades locals. El músic, a més d'instrumentista, sempre tenia una professió artesana dins la vila. L'ofici de taper sovint compaginava les dues feines.

Les noves modes vingudes d'Europa transformaren els repertoris de les agrupacions musicals, inspirats en l'òpera italiana i el romanticisme, amb més instruments i cada vegada més perfeccionats. El contrabaix ja havia tingut bona acceptació a la dècada de 1860 en substitució d'un baix de metall. La sardana curta, el contrapàs, el minuet i la contradansa foren substituïts per la sardana llarga i, sobretot, pels balls de parella: el vals, el rigodó, el xotis, l'americana, el pasdoble i, més endavant, el fox-trot o el tango. Els músics intervenien en tots els actes

Actuació de l'Orquestra Selvatana a la discoteca Sir Thoma's a finals dels anys 70

del ritual festiu: cercaviles, processons, oficis a l'església, sardanes al matí, a la tarda i al vespre, cafè concert, ball de tarda, serenata i ball de nit.

Als anys vint del segle passat arribaren els nous ritmes populars d'Amèrica del Nord, que agradaven sobretot al jovent, però que costà d'introduir a les orquestres. Alguns els consideraven música inferior, amb melodies plenes de semitons i ritme sincopat. En canvi, la cobla era tota claredat i brillantor. Els detractors deien que l'orquestrina era monotonia i fressa de ferros i brams, però la nova modernitat imposà nous criteris: piano, saxòfons i trombons de vares a les orquestres, i sobretot la introducció del jazz band, és a dir, la bateria com a element rítmic a les agrupacions. Així nasqueren les orquestrines: formacions musicals reduïdes per interpretar ballables. A Cassà, l'any 1929, es fundà l'agrupació Els Cinc Únics, que existí fins al 1936. La Guerra estroncà tota l'activitat musical: les cobles orquestres cassanenques es dissolgueren. La Selvatana i La Principal de Cassà ressorgiren en acabar el conflicte, però La Unió desaparegué definitivament. Es formaren petits conjunts per fer les sessions de ball locals. En Josep Coll (tenora) en formà un que actuava a Vilobí, i a la Sala Galà de Cassà hi actuava una agrupació amb el nom Els Manguitos, formada per músics cassanencs. També, acabada la guerra, nasqué l'orquestra Hispània, que durà fins al 1942. La modernitat s'imposà. Els anys quaranta representaren una gran revolució per a les orquestres:

arribà l'era electrònica i la megafonia començà a fer estralls. Els primers cantadors, que eren músics amb bones condicions vocals, deixaren pas als vocalistes, i la seva presència dalt dels escenaris feu tronar i ploure. Els balls de moda, arribats per les ones de ràdio, eren l'èxit de tot envelat de Festa Major, i cada orquestra tenia el seu propi cançoner, que feia arribar a les seves fans més incondicionals. Del 1946 al 1949 també va existir l'orquestrina Sextet Hot Club.

Als anys seixanta, el boom de la música pop representà un nou canvi: les orquestres passaren de moda. Sales de ball i Festes Majors s'ompliren d'agrupacions molt més modernes que ocupaven els escenaris. Això comportà la desaparició o transformació de moltes cobles orquestres arreu de Catalunya. A Cassà també arribà aquesta influència amb Els Supers (1962-1981) i el grup pop Els Estels Blaus (1967-1972).

Joaquim Cadanet Artigas

Altres festes i balls

- **El carnaval** va ser una festa molt celebrada els primers vint anys del segle XX. L'organitzaven les societats de ball de la població i eren de caràcter públic i no només per als socis de les entitats. Hi feien dos o tres dies de ball, concursos de vestits i de màscares i una cercavila.

- Acabat el Carnaval, el **Dimecres de Cendra** o primer mercat de Quaresma a Cassà s'hi podia fer ball, una excepció, perquè era totalment prohibit celebrar-ne fins a Pasqua per ser temps de penitència. Aquest dia es feia una fira petita, privilegi concedit l'any 1456 pel rei Joan II, juntament amb la fira de Santa Tecla i tenir mercat setmanal.

- La **Fira de Santa Tecla** del 23 de setembre, a més de ser una fira de bestiar de la qual en tenim

records fotogràfics a l'era de can Carbó, era la festa petita del poble, amb activitats lúdiques a les places Petita, dels Hortolans i de la Coma, i balls a l'envelat.

- La **festa de Santa Llúcia** era la festa de les Modistilles i se celebrava el 13 de desembre durant tot el dia: ofici de missa, ball vermut, ball de tarda, concert de gala i el ball de nit on escollien la Reina de les modistilles. Així ho recull el programa de l'any 1949 al Círculo Recreativo, el Centro. Aquesta festa es va fer fins l'any 1970 al Centro i un únic any més a la discoteca Sir Thoma's.

- La **festa dels Quintos** que organitzaven els reclutes de l'any, també incloïa un ball de festa, després d'haver celebrat un partit de futbol i un bon dinar.

Aprendre a ballar

La vila de Cassà de la Selva de finals del segle XIX i principis del segle XX era inquieta i plena de vida a conseqüència de l'espendor de la indústria surera. Tenia 5.000 habitants i aquests no s'estaven de passar-ho bé. Van sorgir entitats culturals i recreatives vinculades a locals d'oci i esbarjo, els casinos. Entre elles n'hi havia que programaven balls en els seus salons de ball però si l'acte requeria més lluïment, el feien a la Sala Galà (Salón Galán). S'autoanomenaven societats de ball: "Sociedad de Recreo Terpsícore", el 1887.

"La Juventud Obrera Cassanense, sociedad de baile" al Círculo Recreativo des del 1897 fins el 1906.

"La Perla Cassanense" (1899-1910), societat de ball creada per una associació de flequers.

"La Red de Cupido, sociedad de baile", formada el 1911 organitzava balls de societat a la Sala Galà (Salón Galán) recentment estrenada.

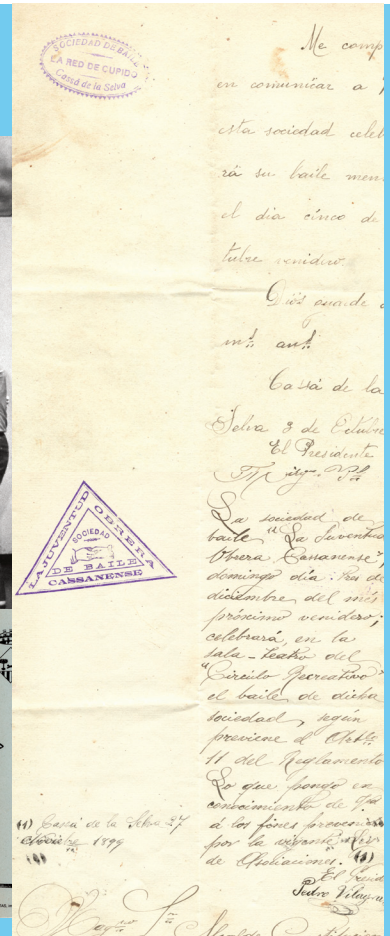
"El Círculo Cassanense" organitzava vetllades musicals i balls des de l'any 1913 a la sala de la baixada de la Pça. de Mossèn Cinto Verdaguer.

"La Broma" creada el 1914 per organitzar el Carnaval.

"La Juventud", per al Centro

Económico a partir del 1920. La Sala Galà abans de la guerra del 1936 era coneguda pel nom de "L'Acadèmia" perquè allà s'hi anava a aprendre a ballar. I als anys noranta del segle XX es tornarien a impartir classes de ball a la discoteca Manhattan del Centro per anar preparant les Festes Majors (foto i programa de l'esquerra).

Sobre aquestes línies, correspondència entre l'Ajuntament i les societats de ball: La Juventud Obrera Cassanense, l'any 1899, i La Red de Cupido, l'any 1913.

Per saber-ne més:

El Cassà de tavernes, cafès i casinos, d'Enric Bagué. PLECS, núm. 3, 1993 AMCS

Anar a ballar. Revista Gavarres, núm. 39, 2021

Cassà de la Selva, d'Enric Bagué, Joaquim Carreras i Obdúlia Gutiérrez. Quaderns revista de Girona, núm. 30, 1990

Els músics de Cassà de Carles Malagrida i Barris, 1986

La Selvatana, de Robert Roqué, 1988

La Selvatana, 100 anys, de Joaquim Cadanet i Artigas, 2013

Sardanes de Jaume Ayats, Anna Costa i Joaquim Rabaseda, 2009

Reportajes històrics Miquel Juanola i Benet, 1970

Toponímia dels veïnats de Cassà,

núm. 2, 3 i 6, Joaquim Mundet i Creus

L'Abans, recull gràfic de Cassà de la Selva 1890-1965

Matricules industrials (1876-1938), AMCS

Correspondència entre entitats i Ajuntament (1887-1930), AMCS

Programes Festa Major de Cassà de la Selva

Revista **Llumiguia** (1944-1975)

NÚMERO 27

Equip de redacció: Grup de Recerca i Estudis Cassanencs i signants dels articles d'aquest número.

D'aquest número: Coordinació: Dolors Rubirola Sitjas

Maquetació: J. C. Codolà / Revisió lingüística: Carme Xifre Col·laboració: Arxiu Municipal de Cassà de la Selva, Editora Cassanenca i Editorial Gavarres /

Impressió: Ducform.

Més informació a: www.greccassa.cat